

Szerkesztőség és Hivatal Strada Bob (volt Kismester-ucca) Nr. 2.
— Telefonszám 875. —
Előfizetési ár egész évre 500 lej, félévre 280 lej, negyedévre 150 lej, egy hónapra 50 lej. — Külföldre ezeknek az áraknak a kétszerese. — Hirdetések tarifa szerint

Cluj - Kolozsvár, 1928.
II. évfolyam 164. szám

Ara számonként 2 lej
Péntek július 20.

MAI VILÁG

A Mai Világ az emberiség szellemi és erkölcsi megújulásáért, az ellentéteknek békés kiegyenlítéséért, a nemzetek és osztályok szabad szövetségéért és a népkisebbségek kulturális, gazdasági és politikai egyenjogúságáért száll sikra a betű erejével

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Racovitza professzor, aki Amundsennel együtt járt a déli sarkon, nyilatkozik az északi sark eseményeiről

(Cluj-Kolozsvár, július 19. Saját tud.)
Racovitza professzor, a Román Tudományos Akadémia világhírű elnöke, mindenki tudja, hogy a kolozsvári egyetem barlangkutató intézetének vezetője. De azt nem mindenki tudja, hogy az első nagy délsarki expedícióban együtt volt Amundsennel két éven keresztül. Megkértük a tudóst, mondjon számunkra néhány közvetlen adatot a valószínűleg hős halált halt nagy felfedezőről.

— A Société Géographique Belgique 1896-ban hatalmas délsarki expedíciót szervezett, amelyben én is résztvettem. A monumentális hajónak másodkapitánya volt Amundsen, elsőkapitánya Le Point. Tizenkilencen indultunk el és két évi távollét után tizenhatan tértünk vissza.

Amundsen, a hős tudós

— Legénységünk haláltmegvető bátorsággal küzdött meg a veszedelmekkel. Amundsen pedig... Emberfeletti volt. Akkor még kezdő, de látszott rajta, hogy több, mint bravuroskodó, kíváncsi hajós: éles eszü tudós, aki azért teszi kockára életét, hogy az emberi tudományok tárházát gyarapítsa.

— Kijelentem azt, hogy Amundsen a világ legbátrabb és legkitünőbb atlétája. Megacélozott fizikuma a legkeményebb időjárást is állja és elsősorban ennek köszönheti, hogy a világ legnagyobb sarkkutatójává nőtte ki magát. Talán Nantes állítható vele egy sorba, Amundsen tudományos érdemei azonban meghaladják a Nantesit.

— Amundsen már a „Belgique” expedícióban kijelentette, hogy bármilyen körülmények között felkutatja az északi sarkot, ahol fontos természeti felfedezésekre vélt rábukkani. Bámulatosan értette már akkor is a hajókezelés mesteriségét és így vállalkozásának sikerében senki sem kételkedett.

Nobile haszontalan munkát végzett

— Mi a véleménye professor urunk az északi sarkon folyó eseményekről? — tettük fel a kérdést.

— Minden bajt Nobile tábornok felületessége okozott. Tagadhatatlan, hogy az északi sark könnyebben felkutatható az antarktikus pólusnál, mert a sarkot eszkimó telepítvények és általában kolóniák veszik körül, míg a déli sark földje teljesen lakatlan és a Csendes-óceán végeláthatatlan jégmezői övezik. Ebben reménykedett Nobile és ezért tökéletlen léghajóval indult utnak. Nem vihetett magával annyi balasztot, hogy hóiharok esetén megkönnyíthesse a léghajót és így nyilvánvalóan vesztébe rohant.

— Különben is Nobile tábornok utjának izgalmas kalandokon kívül semmiféle tudományos eredménye nincs. Nobile tábornok, lehet, hogy jó hajós és pilóta de nem tudós, míg viszont Amundsen mind a kettő. Meg vagyok győződve, hogy amennyiben Amundsen még él, a

tudományos kutatásokat végez, szokásához híven jegyzeteket készít, hogy megmentése esetén használjon a tudománynak, amely sokat vár tőle.

Él-e Amundsen?

— Valószínűnek tartom, hogy Amundsen életben van. A jegesmedve ugyan és a foka könnyű szerrel elejthető és

legrettenetesebb halálvesztelemben is amennyiben ilyen állatokra talált, az élelmezés meg van oldva.

Ezeket mondotta Racovitza professzor, aki a tudomány többi exponenseivel izgatottan várja a bámulatos Amundsen megmentését.

s. m.

„A hőség megszűnése várható”

Kolozsváron beköszöntött a hűvösebb idő

(Cluj-Kolozsvár, július 19. Saját tud.)
Kolozsváron tegnap bekövetkezett a várt hőmérsékletcsökkenés. Az időjárás ugyan cseppet sem volt kellemes, de az ég felhős volt. A délután folyamán alig volt 4—500 ember a strandon, ahol máskor ezrek szorongának.

Ma reggel Kolozsváron felhős az ég, a levegő észrevehetően lehűlt s az időzősok komoly esőt várnak.

Hasonló hírek érkeznek egész Európából.

Bukarestben a meleg még mindig pokoli. Tegnap reggel 8 órakor 27.5 C fok volt árnyékban, délután két órakor napon 50.4 C fok volt a hőség. Ma reggel Bukarestben is kedvezőbbre fordult az idő.

Jasiban két napszúrás eset fordult elő tegnap.

A külföldi jelentések viharokról számolnak be, minimális esővel, erős széllel. A meteorológiai intézetek párnapos hűvösebb időt ígérnek, esetleg csapadékal.

kal. Legnagyobb a meleg Olaszországban, Romániában, Csehországban.

Budapesten mozgalom indult, hogy a fürdőket a nyár folyamán éjszaka is nyitva tartásuk s az uccákat éjszaka is öntözzék.

A budapesti Meteorológiai intézet mai prognózisa a következő: Az időjárási helyzet átalakulása, amely már az esti órákban megkezdődött, befejezéshez jutott, amennyiben a Középeurópa fölött kifejlődött és Kelet felé vonult süllyedési területtel szemben az óceán felől nagyobb légnyomási maximum nyomult előre, amelynek aránylag hűvösebb levegője az erősen felmelegedett kontinentális levegőt Kelet felé szorítja ki. Nyugat- és részben Középeurópában zivataros esőkkel kapcsolatban a nagy meleg már mindenütt megszűnt.

Időprognózis: Zivataros esőkkel és megelégnélő nyugati szelekkel a hőség megszűnése várható.

Egy évi súlyos börtönre ítélték Wolff ezredes

A vizsgálati fogságot beszámították büntetésébe és betegsége miatt szabadlábra helyezték

(Bécs, július 19.) Wolff ezredes, a császárhű néppárt vezérének a Kun Béla ügyvel kapcsolatos hazaárulási perében, az esküdtek egy órai tanácskozás után kimondották verdiktjüket. Az esküdtek minden kérdésre igennel feleltek, kivéve a Dutschmeister czred megsértésére vonatkozó kérdést. Ami azt a kérdést illette, hogy Wolff ezredes elmezavarban szenved-e, azt a választ adták, hogy nem. Az esküdtek egyben arra kérték a bíróságot, hogy a legenyhébb büntetést alkalmazza Wolff ezredessel szemben.

A bíróság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet. A vádlottat a rendkívüli enyhítő körülmények beszámításával egy évi súlyos börtönre ítélték. A büntetésbe beszámították az ezredesnek vizsgálati fogságban eltöltött idejét is. Az ítélet ellen felelkezni nem lehet és így az jogerőre emelkedett. Wolff ezredes, ki fogsága alatt súlyosan megbetegedett, betegsége miatt szabadlábra helyezték.

Titokzatos gyilkosság Erzsébet királyné villájánál

(Berlin, július 19.) Az Erzsébet királyné tulajdonát képezett Hermes-villa közelében, amelyben évek óta Hatvany Lajos báró lakott családjával egészen hazatéréséig, tegnap 6 revolverlövés hangzott el, mely után a járőrök a villa közelében egy 25—30 év közötti le-
vő uriaszonnynak a holttestét találták.

A holttest ruhája tüzet fogott s így a hullán számos égési sebnak a helye maradt. A kiszállott rendőri bizottság megállapította, hogy gyilkosság történt. A gyilkos a revolverlövés után az uriaszonnynak benzinnel leöntötte és meggyújtotta. Az áldozat hulláján vörösbarna selyemruha volt olasz cégnek a

jelzésével. Személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, a rendőrség biztosra veszi, hogy idegen.

Tegnap őrizetbe vettek két fiatal embert, de kiderült, hogy ártatlan sétálók. Minden valószínűség mellett szól, hogy féltékenységből elkövetett gyilkosság történt. A rablógyilkosság ellen szölt ugyanis az a körülmény, hogy az áldozat mindkét kezén aranykarperecek s fülében értékes fülönfüggők vannak. A rendőrségen tegnap este feljelentett egy soffőr, aki előadta, hogy az áldozatot egy uszónadrágos fiatal ember kíséretében látta a villa felé haladni s utközben hevesen vitatkoztak valami fölött. A soffőr közelebbi szemleleirást nem tudott előadni. Ez nagyon megnehezíti a rendőrség nyomozását, mert a tett elkövetése idejében rengeteg uszónadrágos fiatal ember járt a környéken.

A Krasszin tovább kutat Amundsen után

(Osló, július 19.) Kingsbayból érkezett jelentések szerint a Krasszin jég-törő hajó tegnap a megmentett olaszok hátrahagyása és a sérülések kijavítása után újból kifutott a spitzbergai kikötőből s folytatja kutatását most Amundsen után.

A mexikói polgárháború

(Berlin, július 19.) A Wolff táviratiroda washingtoni jelentés alapján közli, hogy az Egyesült Államok Mexikóval határos részeiben szigorított biztonsági intézkedéseket tettek. Washingtonban attól tartanak, hogy Mexikóban újra teljes erejével fellángol a polgárháború és az esetleges határci-
densenek megállítására fogantatosították az intézkedéseket.

Az Océánrepülő Levine lezuhant

(Páris, július 19.) A Le Figaro newyorki távirat alapján közli a hírt, hogy Levine gyáros, aki tavaly Chamberlinnel sikeres oceánrepülést végzett, tegnap a Newyork melletti repülőtéren oceánrepülőgéppel, a Columbiával lezuhant. Levine repülőgépe összetört, neki csodálatosképen semmi baja sem történt.

Kitett gyereket találtak az Anyavédő Egyesület kertjében

(Cluj-Kolozsvár, július 19. Saját tud.)
Ma reggel a Dorobanților-uti Anyavédő Egyesület egyik alkalmazottja az intézet kertjében egy gyanús kosarat vett észre. Mikor a kosár tartalmáról akart meggyőződni, nagy meglepetésben volt része. A kis kosárban egy pár hónapos csecsemőt talált, melynek szájában egy tejes Melisüveg volt. A kosár egy rózsafa törzséhez volt kötve. A gyermeket az Anyavédő Egyesület vette egyelőre gondozásba.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR

Csütörtök: Fecskefészek. Lengyel Irén vendégjátékával.)

Péntek: Krétakör. (Kinai ujdonság, 5 felvonásban. Mozihelyárral. 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Balázs Samu vendégjátékával.)

Szombat: Nászéjszaka. (Rendes helyárral. Lengyel Irén vendégjátékával.)

Vasárnap 6 órákor: Akácavirág. (Olcso mozihelyárral. 50, 40, 30, 20 és 10 lej.)

Vasárnap este 8¼ órákor: (Tul a nagy krivánon. (Lengyel Irén bucsufőlépésével.)

Hétfő: A Noszty fiu esete Tóth Marival. (Olcso mozihelyárral. 50, 40, 30, 20 és 10 lej.)

A műsorra tűzött összes előadások jegyei előre válthatók délelőtt 9-től 1-ig és délután 2 órától 9 óráig.

A SZINHÁZI IRODA HIREI

Lengyel Irén vendégjátéka. Ma este a Fecskefészek című bűbajos operette-ujdonságban folytatja vendégjátékát Lengyel Irén. Harmadik fellépése szombaton este lesz a legragyogóbb, legnagyobb sikerű párisi operette-ujdonságban, a Nászéjszaka-ban. — Vasárnap este a Tul a nagy Krivánon repriében bucsuzik Lengyel Irén a kolozsvári közönségtől.

Pénteken Krétakör, hétfőn Noszty fiu mozihelyárral. Pénteken este az idei évad óriási sikerű ujdonsága, a Krétakör kerül színre a Balázs Samu vendégjátékával. Hétfőn este pedig a Noszty fiu esetét adják. Ezt a két esti előadást mozihelyárral tartják meg, vagyis a legdrágább földszinti ülés a legelső sorban 50 lej, a többi jegyek ára 40, 30, 20 és 10 lej. Jegyek előre válthatók.

Vasárnap délután Akácavirág. Vasárnap d. u. 6 órákor az Akácavirág-ot adják rendkívül olcsó, ugynevezett mozihelyárral.

Szenzációs
rádió-ujdonságok

ékezték

az

ELECTRIKÁHOZ

Cluj, Calea Victoriei No. 1
(volt Hessuth Lajos-utca)

*

Hangszóró [Lautsprecher]

Lei 920-tól!

Románia és Jugoszlávia viszállya a Dunabizottsággal a Vaskapu miatt

(Bécs, július 19. A Mai Világ bécsi szerkesztőségétől.) Közel négy hélig tartó tanácskozás után most fejeződött be Bécsben a Nemzetközi Dunabizottság nyári konferenciája. A tárgyalások középpontjában Jugoszlávia és Románia Vaskapu-egyezménye állt.

A Vaskapu forgalmának lebonyolítása körül ugyanis differenciák támadtak egyrészt Románia és Jugoszlávia között, másrészt a két állam és a Dunabizottság között. A Nemzetközi Dunabizottság felhívta Romániát és Jugoszláviát, hogy előbb egyezzenek meg egymással, azután közös javaslatot nyújtsanak be a Dunabizottságnak a Vaskapu problémájának rendezésére vonatkozó-

lag. Románia és Jugoszlávia valóban megegyeztek egymással és azután közösen terjedelmes elaborátumot dolgoztak ki a Vaskapu forgalmának lebonyolításáról.

A Nemzetközi Dunabizottság most megtartott konferenciáján a bizottság többi tagjai egyhangulag elvetették a román-jugoszláv tervezetet, amely elhanyagolja a hajózási problémákat, ezzel szemben hosszasan intézkedik a legénység nyelvhasználatáról a jugoszláv, illetőleg román szászon.

A Nemzetközi Dunabizottság kimondotta, hogy decemberi gyűlésén fog újra foglalkozni a Vaskapu immár 10 év óta megoldatlan problémájával.

Mihai rendőrprefektus levelet küldött a panaszkodó gyermekek megnyugtatóására

(Cluj-Kolozsvár, július 19.) A következő levelet kaptuk Mihai rendőrprefektus irtól:

Prefectura Politiei Cluj
Cabinetul Prefectului

Kedves Szerkesztő Ur,
én is olvasom, fordító utján, az Önök rokonsszenves panaszkönyvét. Felháborított, hogy szegény kis gyermekek pénzüket és illuzióikat veszítették a csaló automatákkal szemben.

Elrendelem, hogy értesítsék az automaták bérletit: ellenőrizsék a gépek működését, az automaták elvételének terhe alatt, ha újabb panaszokat kapnék.

Kérem, közölje a kis esokoldékedve-

lőkkel, hogy ha a jövőben még kellemetlenségük esik, nem lesz csupán övék a panasz s a tulajdonosé a haszon. Forduljanak az első rendőrhöz, mondják meg bajukat s ezek azonnal konstatálni fogják a csalafintaságot. Így azután senki sem csalja majd meg többé a gyermekeket.

Kiváló tisztelettel:

MIHAI

alezredes, rendőrprefektus s. k.

A kolozsvári gyermekek körében bizonyára általános örömet fog kelteni a rendőrprefektus kedves levele, aki ismét megmutatja, hogy nemcsak a felnőttek bajainak orvoslásával törődik, hanem a kisgyermekek panaszai is nyitott ajtókra találnak nála.

Feldarabolta ötéves kisfiát, mert felesége elszökött a verés elől

(Pozsega, július 19.) A Pozsega melletti Paktos községben Sakra József csordás összeveszett barátjával. A veszekedéstől felizgult ember, ki barátján nem tudta haragját oltani, hazarohant, hogy megverje feleségét. Felesége azonban észrevette, hogy férje rajta készül kitölteni bosszuját és elszökött hazulról egyik szomszédjukhoz, kinél elrejtőzött.

A feldühödött csordás baltát ragadott és kutatni kezdte feleségét. Az asszonyt nem találta meg, de helyette utjába

akadt ötéves kisfia, kit fejszéjével agyonütött, majd feldarabolta. Feldarabolt kisfiát összecsomagolta és a veres csomaggal a község házára rohant, hol azt a községi tanács asztalára helyezte el.

— Nézzétek mit tettem, — kiáltotta a csordás — fejet adok fejért!

A dülöngő embert nagynehezen megfékezték és átadták a csendőröknek, kik letartóztatták.

URANIA-MOZGÓ

Közkívánatra
Elisabeta Bergner közkedvő művésznő

FEKETE NŐVÉR

világhírű filmének reprize. Megható dráma, Balcaz novellája nyomán
Monopol Slágerfilm.

Hotel Metropol Bukarest

a királyi palotával szemben

MAI VILÁG

minden olvasónak

15% kedvezményt kap a szobaárakból

ha felmutatja ezt a hirdetést!

MOZIVILAG

A Select- és Grand-mozgók attrakciója

A néhány héttel ezelőtt fuzionált Select- és Grand-mozgók legújabb attrakciója a „Szipéria“, amelynek külön értékét kölcsönöz az, hogy a Doni kozákok világhírű kísérezeneje mellett fogják vetíteni a két mozgóban. A Doni kozákok kórusa a film nélkül is egy attrakció, akárcsak a film a kórus nélkül.

A „Szipéria“-t legutóbb Nagyváradon vetítették. A várad közönség lelkesedése annyira túllépte a normális események kereteit, hogy a közönségnek valóssággal fenyegető magatartása folytán többször is meg kellett hosszabbítani a Doni kozákok vendégszereplését.

A balalajkás orosz zenészek a „Szipéria“ levetítése után az egyik kávéházban játszottak. A koncerteseményszám-ba menő zenekari játékot estéről-estére hatalmas tömegek élvezték és a tömegek figyelmének intenzív lebilincselésével a Doni kozákok beigazolták, hogy „világmárkák“, akik valóban az orosz művészet gényuszának fátylahordozói.

A „Szipéria“ előadására a Select- és Grand-mozgók pénztára már meg is kezdte a jegyek elárulását. Az elővételben valóssággal megrohanták a kasszákat az érdeklődők tömegei. Az auspiciumok kedvezőek és ezért nyugodt lelkiismerettel leszögezhetjük, a „Szipéria“, valamint a Doni kozákok balalajkás kórusa Kolozsváron is befutott már.

A siker tehát bizonyosra vehető. Művészi élvezetben lesz része Kolozsvár közönségének és nem valószínű, hogy a nagyvárad eset Kolozsváron is elő fog fordulni.

Az Edison Filmszínházban ma csütörtökön még közkívánatra a Hindu siremlék

Mentsük meg amit lehet!

Felhívás az Egyesült Közgazdasági Bank hitelezőihöz

Miután az Egyesült Bank ellen a csődöt elrendelték, nyilvánvaló, hogy a sok éven át elhúzódo csődeljárás feltétlenül felemészteti a csődvagyont, követelésünk-ből egy árva fillért sem fogunk kapni.

Az a kérdés tehát, hogy ölbetett kézzel rezignáltan nézzük, hogy a 20 millió lejt meghaladó vagyon napról-napra enyészék el, anélkül, hogy a magunk részéről mindent elkövessünk a követelésünk fedezetét képező vagyon megmentésére?

Azok, akik a bank pénzét elherdálták, már az igazságszolgáltatás kezére kerültek és így a megkárosított betétesek megkapták azt az erkölcsi elégtételt, melyre méltán tartottak jogot.

Most már csak az a cél, hogy a még megmaradt vagyon megmenthető legyen. Erre van is mód, melynek megbeszélése végett a bank betétesei és egyéb hitelezői az 1928 július hó 21. napján d. u. 7 órákor a Kereskedelmi és Iparkamara díszcsarnokában értekezletet fognak tartani.

Az értekezletre jöjjen el a bank minden betétese és hitelezője és hozza el egyúttal a követelés alapját igazoló okiratait, halgassa meg a teendő javaslatot, mely lehetővé teszi, hogy a vagyon minden újabb költsége vagy áldozat nélkül a betétesek és más hitelezők részére megmentessék.

Cluj, 1928 július hó 16-án.

A hitelezők egyesületét előkészítő
Bizottság.

HIREK

Az árnyék

I.

Az árnyék hű követője az embernek. Hol elől, hol hátul, hol alattunk, s ha fölöttünk... akkor nagyon beteg az ember... Az árnyék meséket mond, mikor némán utánunk siklik, csendes zsongást, halk mesét... Mesél egy utról, melyen a nap alatt, vagy a hold aranyárga fényét átvágva, minden halandó vigan és szomoruan áthalad.

Az én árnyékom borzas és groteszk. Ha ránézek, Chaplin jut eszembe, de szemembe szomorúság... mert Chaplinen és az árnyékomon át eljutok az ember igaz figurájához... Milyen is az ember?... amilyen az árnyéka... és milyen az árnyéka?... amilyen az ember... két mese... egy életet élő két mese... az árnyék mesél az emberről és az ember mesél az árnyékáról... Két furcsa figura...

II.

Szól pedig a mese két árnyékról és két emberről. Az egyik borzas és groteszk s a másik plasztikus, formás. Az egyik férfi, a másik nő. Az egyik sötét, a másik ezüstös-szürke, a szemhelyeken két csillagszerű fénypont, a szív táján egy szivalaki, gömbölyűen ívelő gyémántkő rajzolódik... egészen véve, olyan mint egy karcsú szál rózsza... mint egy, az éj harmatában fűdő, alig hihető tündér, szemmel alig érzékelhető alakja...

III.

Egy tó mellett, kéz a kézben állott a két árnyék, belényulva a tisztakék vízbe. A hullámzó habok olykor megvillantak, kiszéve az árnyak szorításából, aztán újra visszaestek, feketén... A kezek néma, szoros fogása: kapocs a két árny között... aztán a vállak fokozatos közeledése: rokonszenv... a szívek érintették egymást: forró szerelem... a karok eltűntek a derekakon, átfönték egymást: egymáshoz tartozandóság...

A karok újra elbuktak, lesiklottak a derekáról... vigasztalanul... mindenről lemondva: „nem lehetünk egymáséi!”

A tó édes vizébe léket vágott sok gömbölyű gyémántsepp... könnyek... szomorú könnyek. És eltűntek az árnyak... elnyelte őket a tó édes vizének lágy, hullámzó öle...

Rövid ut, hosszú árnyék volt hátuk mögött... egymásra találtak szomorúságukkal, egymásba kapaszkodtak szomorúságukat és eltűntek... utánuk kigyózott az árnyuk és az is eltűnt...

Mese két árnyékról és minden árnyék mesél, néha vigan, de legtöbbször szomoruan...

GILÁDY ILLÉS.

— A magyar dalosünnepek Segesváron. A Romániai Magyar Dalosszövetség augusztus 4-én Segesváron tartja harmadik dalosünnepét. Az ünnep négy napig tart s ötven dalárda részvételére számítanak, amelyek augusztus negyedikén érkeznek meg. Lobo-góikat fehér ruhás leánykák koszorúzzák meg. Este ismerkedési estély lesz. Ötödikén folyik le a dalárdák versenye, este pedig nagy népünnepélyt tartanak. Hétfőn Petőfi-ünnepélyt tartanak a Petőfi-sírnál, gazdag programmal. Délután diszkógyűlés keretében kihirdetik az eredményeket, este díszhangverseny lesz. Kedden kirándulás a Villa Frankára.

M-I-R-J-A-M

a híres jósnő, általános közóhajnak engedve, néhány napra meghosszabbította kolozsvári tartózkodását s így visszavonhatatlanul még csak július 26-ig fogad Strada Corches (Vár-u.) 3, d. u. 2-8-ig. Saját érdekében keresse fel

A rendőri kirendeltség összejátszott a tolvajokkal

A rendőrfőnököt, helyettesét és két emberét letartóztatták

(Csernovitz, július 19.) Hónapok óta feltűnő nagyszámban történtek zsebtolvajlások Dornesti vasúti állomáson. A hatóságok teljesen tehetetleneknek bizonyultak a zsebtolvajokkal szemben. Most azután kiderült a titok. Gheorghe Popa csernovitz betörő az ottani rendőrség letartóztatta. A betörő bevallotta, hogy a

dornestii állomási rendőrkirendeltség főnöke és rendőrei közös bandát alakítottak a zsebtolvajokkal s osztottak velük a lopott holmin.

Zaharescu pályaudvari rendőrségi főnököt, Slubeiako rendőrfőnök helyettesét és két más rendőrt is letartóztattak. A vizsgálat tovább folyik.

Gidófalvi Sámuelnek panasza van...

(Cluj-Kolozsvár, július 19. Saját tud.)

Megviselt idegzetű, súlyosan beteg ember járt ma szerkesztőségünkben. Hidófalvi Sámuel, volt váltóőr. Előadja, hogy 1924 nyarán Condeseu Radu petrozsényi forgalmi tiszt betegre verte, mert nem köszönt neki az állam nyelén. A váltókezelő polgári pert indított a petrozsényi járásbírósnál Condeseu ellen, a veréből származott fülbajának gyógykezelési költségei és kára megtérítése végett. A perirathoz mellékelte kezelőorvosának, valamint a kolozsvári egyetemi klinikának látletét, hogy igazolja a kártérítési követelés jogosságát. Az ügyet a szóbanforgó járásbírósnak letárgyalta, de nem találva a követelést beigazoltat, Hidófalvit elutasította, tudniillik úgy a kezelőorvos, valamint a kolozsvári klinika látlete rejtélyes módon a perirathoz mellékelte. Azonkívül eltűnt még egy jegyzőkönyv, mely igaz-

olta, hogy az állomásfőnök Hidófalvit a per visszavonására akarva kényszeríteni, a váltóőrt többször megpofozta és havonta fizetéséből minden ok nélkül, büntetés címén jelentős összegeket vont le. Az ügy felebbrzés folytán a törvényszékhez került, ahol ezideig még nem volt tárgyalás. A múlt héten, a váltókezelő, akit közben a Constantza melletti Efuriába helyeztek át, átiratot kapott a törvényszéktől, hogy nyújtsa be újra a kezelőorvos és klinika látleteit. Csodálatos, az egyetemi klinika megtagadta az eredeti bizonylat másolatának kiadását, amit tudvalevőleg jogosan lehet kikérni.

Hidófalvi Sámuelre — aki időközben idegbetege lett kálváriájának s akit ott hon tüdőbeteg felesége és öt gondozatlan gyermeke vár — fel kell hívjuk az illetékesek figyelmét.

— A kolozsvári Izraelita Hitközség Előjárósága értesíti a hitközség tagjait, hogy a Ferdinánd király-utí zsinagóga belső és külső átalakítását és kibővítését a napokban megkezdik. Az istentiszteleteket péntektől, folyó hó 20-ától kezdve a kis imateremben tartják, amíg az építési munkálatok befejeződnek. Egyben felhívják mindazokat, akiknek imaszékükben imakönyvek stb. felszerelésük van, hogy azokat legkésőbb csütörtök esté 7 óráig vigyék el, mert azonnal a talált holmikat összegyűjtik és az esetleges károkért felelősséget az előjáróság nem vállal.

— Virtutea Militara. Megjelent szerkesztőségünkben D. Eliade és Al. M. Gheorghe kapitány és a kamara bizonyítványával igazolták, hogy a Virtutea Militara katonai revű szerkesztői és kiadói, akik a lapnak, valamint Mihály király arcképének elhelyezésére jöttek Kolozsvárra.

* Legnagyobb kottásbolt a Hegedűs kottaüzlet. Oradea-Nagyváradt

— Helyreigazítás. E hó 18-iki számunkban megjelent: „Borzalmas kegyetlenséggel életveszélyesen össze-szurkált egy vámtiszt egy védtelen nőt”, kaptuk a következő helyreigazítást: Téves az az információ, hogy én özv. Hosszu Simonét éjszaka ágyában megleptem és késsel összeszurkáltam. Hosszuné összevissza két pontot kapott tőlem és azt is nappal és emberek előtt s nem orvul támadtam meg. Hosszuné családom boldogságát rontotta meg és olyan híreket terjeszt felőlem és feleségem felől, amelyek minden józan emberi dühre gerjesztenek. Engemet mindenki józan és kötelességei tudó hivatalnoknak ismer, aki eddig még a légynek se ártottam. Hosszuné a Calea Regele Ferdinand 144. számú házában együttlakó összes lakókat terrorizálja és mindenki veli hadilábon áll. Kérem jelen helyreigazítás közzétételét, hivatkozva a sajtótörvénynek idevenalkozó paragrafusára. Köszönettel és tisztelettel: Crisan Péter vámtiszt.

— Megjelent A babám egy ritka nő... című strand-nóta. Szellemes szövegét Koncz Béla szerezte, a zenéi rész a Bordeaux Géza érdeme. A fülbemászó strand-nóta példányonként 25 lejért kapható.

— Budapesten nagysikerű előadást tartottak a Bremen repülői. Budapestről jelentik: A Bremen világhírű repülői, kik néhány napja Budapesten tartózkodnak, tegnap a várost tekintették meg és udvariassági látogatásokat eszközöltek. Este a Vigadóban magas nivóju előadást tartottak, melyen rengeteg hallgató vett részt.

— Opel mérnök motorcsónakjával legyőzte az expresszvonalat. Kölnből jelentik: Opel mérnök, az ismert autógyáros, a rakétaautó feltalálója új rendszerű motorcsónakot konstruált, melyet tegnap próbált ki. Opel motorcsónakja a D. vonattal versenyzett, melyet 10 kilométeres távon két perccel előzött meg.

Az aradi újságíróklub megnyitása. Július 29-én, vasárnap lesz az aradi újságíróklub ünnepélyes megnyitása, amelyre régóta készül az aradi újságírótársadalom. Az újságírószervezet központját az ünnepségen Kádár Imre dr. ügyvezető-alelnök képviseli.

— Öngyilkos lett egy pozsonyi uriaszony, kinek lakását elrekrválták. Pozsonyból jelentik: Megdőbbsenő tragédia játszódott le Pozsonyban, melynek hőse özv. Messinger Sándorné, egy vasúti főtisztviselő özvegye. Özvegy Messingerné, ki az impériumváltozás óta nem kapja nyugdíját, évek óta abból élt, hogy lakása felesleges szobáit albérletbe adta ki. Az özvegyasszony lakását az elmúlt évben lekrválták és a lakást a lakáshivatali bíró sógorának ítélték oda. A szerencsétlen özvegy Messinger Sándorné most levelet írt a rendőrségnek, melyben bejelentette, hogy lakásának elrekrálása miatt olyan nyomorba került, hogy nem bírja elviselni az életet és ezért a Dunába ugrik. A rendőrség rögtön bevezette a nyomozást, de az öngyilkos urinő holttestét nem sikerült még megtalálni. A nem mindennapi ügy óriási felháborodást váltott ki Pozsonyban és az ottani sajtó erős támadásokat intéz a lakáshivatal vezetői ellen.

MEGHIVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekben
tázasok alkalmával

Budapesten

a legkellemesebb otthont nyújtja
a legelőnyösebb feltételek mellett
a Keleti pályaudvar érkezési
oldalával szemben levő

Grand Hotel

Park-nanyszálloda

Budapest, Baross-lér 10. szám,
mert 20 százalék engedményt
kap, mint ezen lap előfizetője
olcsószozárainkból 10 százalék
engedményt kap olcsó éttermi
árainkból (külön házi konyha).

Öt pengőt megtakarít

autótaxi költséggel, mert gya'og át-
jöhét 1 perc alatt a pályaudvarról
Nálunk otthon érzi magát.
Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan
családi jelleg. Saját érdeke ezen
előnyök folytán, hogy okvetlen
nálunk szálljon meg.

Előzetes szobamegrendelés ajánlatos

A Mai Világ és Hétfői Hírlap

Kiadóhivatala

Str. Bob (Kismester-u.) 2. szám alá költözött

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy kormánykörök nyilatkozata szerint a kisebbségi törvény megalkotása után úgy fognak bánni a kisebbségekkel, mintha családtagok lennének...

— Hiszen, kérem, éppen ez a baj!

— De, hogy mondhat ilyent, Pancser ur! Hiszen ennek csak örömei lehet...

— Mit tudja azt maga! Köhnnétől megkérdezték:

„Maguk is úgy bánnak a cseléddel, mintha családtag volna?”

„Isten ments, — mondja Köhnné — a cseléddel szemben nagyon barátságosak vagyunk.”

— Pancser ur, én kezdek eltévedni a stabilizáció utvesztőjében. Mi lesz vele? Megcsinálják, vagy végleg elmarad?

— Ugyan kérem! Hiszen már rég megvan a stabilizáció.

— A lej stabilizációja?

— Dehogy! A pénzügyt stabilizálták nálunk.

— Olvasta, hogy a kormány elvben beleegezését adta ahhoz, hogy Kolozsvár városa ötszázmilliós kölcsönt vegyen fel?

— Ugy látszik, hogy a kormány azonosítja magát a városi tanáccsal...

— Pancser, maga máma tisztára megvan bolondulva. Hogyan azonosíthatja magát a kormány a kolozsvári városi tanáccsal, mikor olyan hírek keringenek, hogy a tanácsot fel akarják oszlatni?

— Maga megint félreért engem. Az azonosítás abban van, hogy legyen valaki még, akinek szintén nem sikerül kölcsönt szerezni.

— Ha már a városi tanácsnál tartunk, árulja el, hogy mi történik a városi jegyárnak azzal a jegével, amit a borzasztó meleg dacára sem tudnak elhelyezni a bérlokok. Azt olvastam, hogy naponta het-száz tábla jég marad meg.

— Ahogy a nagyszerű városi gazdálkodást ismerem, valószínűleg az északi sarkon halmozzák fel a megmaradt jég-táblákat és ez lehet az oka, hogy a felkalmazódott jég miatt olyan nehezen haladnak előre a mentőexpedíciók.

— Akkor mára ebben maradtunk...

— Pardon, Pancser ur, hát mára nincs semmi hír Fischbein László Főter 29. alatti divatüzletéről?

— Minek? Hisz mindenki tudja, hogy ez a legelőnyösebb beszerzési forrás.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 19.

* Olcsón eladó hálószobaberendezés. Érdeklődni lehet a házimesternél Calea Regele Ferdinand (Wesselényi Miklós-ucca) 13.

* Ha takarékoskodni akar, fűszer és csemege szükségletét Nagy Kálmán Str. Tunarilor 2. szám alatt (Szenes ház) szerezze be. Friss töltésű ásványvizek. Naponta friss tea vaj.

* Angol, francia, német kotta újdonságok állandóan raktáron Hegedűs kottásbolt Oradea-Nagyvárad.

A Sétatérből akarnak telket hasítani az új állami liceumnak

(Cluj-Kolozsvár, július 19.) Megírta a Mai Világ, hogy a Gh. Baritiu liceum iskolaszéke beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, melyben megfelelő területet kértek, hol a liceumot elhelyezhetik internátussal együtt, mert az iskola jelenlegi épülete nem felel meg a követelményeknek.

Habár a kérelmező intézet állami iskola és az államnak megfelelő területek állanak rendelkezésére, a kulturális célt tekintve, a kolozsvári városi tanács mégis megszavazott három hold területet a Csikos-kertben az új liceum céljaira.

A liceum iskolaszéke nem méltányolta kellőleg a leszegényedett Kolozsvár gesztusát s egy újbb beadványban azt kérte, hogy a város adja oda iskolaépítő célokra a Sétatér egy részét, hol jelenleg a kertész lakása és melléágak vannak elhelyezve.

Érdekes, hogy az államnak éppen a kért területtel szemben, a Szamos tulsó oldalán hatalmas nagy kertje van, hol megfelelő elhelyezést nyerhetne a liceum épülete internátussal együtt. Így az iskola is tiszta levegőjű kertben lehelne s a városi polgárság üdülőhelye sem veszítené amúgy is kicsiny területéből.

Az „Astra” kulturpalotát akar Kolozsvárt építtetni

A posta mögötti telket kérte ajándéckba Goldis László a várostól az építkezés céljaira

(Cluj-Kolozsvár, július 19. Saját tud.) Néhány nappal ezelőtt megjelent Kolozsváron Goldis László, az Averescu kormány volt kultuszminisztere és felkereste Mihali Tivadar polgármestert. Goldis, mint az „Astra” román kultúregyesület elnöke, előadta Mihali polgármesternek, hogy az „Astra” Kolozsváron kulturpalotát akar építeni és azt a posta háta mögötti hatalmas telken szeretné elhelyezni, amelyet az „Astra” ingyen kér a várostól.

Mihali polgármester nem tudott hozzájárulni, hogy a leszegényedett várostól

ilyen nagyértékű újabb áldozatokat követeljenek és rámutatott arra, hogy a könnyelmű ajándékozások folytán Kolozsvár elvesztette a Tornavivodát is, mely egyedül alkalmas terep lett volna a központi vásárcsarnok felépítésére.

Goldis László erre azt ajánlotta, hogy ha a város átengedi a posta mögötti területet, akkor elintézi, hogy a Tornavivoda a néprajzi muzeumtól visszakerüljön Kolozsvár birtokába.

Mihali polgármester erre az ajánlatra nem adott még választ.

A „Marosvásárhelyi Magyar Iparostanuló Otthon” növendékeinek vendégszereplése Nyárádköszvényesen és Nyárádremetén

(Tárgulmures-M.-vásárhely, július 19. Saját tud.) A „Marosvásárhelyi Magyar Iparostanuló Otthon”-nak van egy olvasóköre, amely három év óta működik és gyönyörű eredményeket ért el. Ennek az olvasókörnek az a rendeltetése, hogy az iparos tanulóknak a fizikai munka mellé szellemi táplálékot nyújtson és ezen eszközzel intelligens magyar iparos osztályt neveljen. Az otthonnak 60 növendéke van.

A múlt vasárnap az a megtiszteltetés érte az iparos tanulókat, hogy Nyárádköszvényes és Nyárádremete községe meghívta vendégszereplésre. A vendégszereplés vasárnap zajlott le és gyönyörű sikert arattak a szorgalmas iparostanulók.

Nyárádköszvényesre délelőtt 10 órakor érkeztek meg. 40 iparos tanuló szerepelt az ünnepélyen. Nyárádköszvényesen Simonffy József római katolikus plébános fogadta őket. Ezután templom-

ba mentek, az istentiszteleten az énekkar énekelt. Templomozás után az iskolateremben közös ebédre jöttek össze. Az ünnepély a szövetkezet népházának a termében délután 4 órakor kezdődött és 6 óráig tartott. A műsor a következő volt. Prologust mondott Lokody Béni, az olvasókör alelnöke. „Viharban” valóságos műdalt előadta az intézet dalköre Kakucs György vezetésével. Adorján Zoltán: A jegyzet című versét Salamon Lajos intézeti növendék szavalta. Ezután Csengery Gusztáv: „A vén ivó” költeményét adta elő Lőrincz Ferenc intézeti növendék. A következő pont Molnár: „A két süket” című bohózatának előadása volt. Szereplők Ferenczy Rózsa, Ladó Ignác, Ferenczy István és Kiss György. Énekelt a dalkör. Kocsis János intézeti növendék Várdi Antal: „A tanu” című költeményét szavalta el. Laiber Andor intézeti növendék egy magánjelenetet adott elő. Czimbalmos Antal, Petőfi: „Falú végén kurta kocsmá” című költeményét szavalta. Bajkó Antal és Zakar Endre növendékek páros jelenetet adtak elő. Befejezésül népdalokat énekelt az intézet énekkara. A műsor

minden egyes számában gyönyörűen szerepeltek az iparostanulók. Az énekszámokat meg kellett ismételniük.

Este hét órakor Nyárádremetére mentek át. Itt a főszolgabíró, Losonezy György üdvözölte őket. Az ünnepély a község kulturházában folyt le. Ugyanazt a műsort adták és ugyanolyan szép sikerük volt, mint Nyárádköszvényesen. A műsor fél tizkor kezdődött és éjfélkor ért véget. Műsor után Molnár Miklós román kath. plébános köszöntét fejezte ki a tanulóknak a nyújtott élvezetért. Kakucs György gondnok pedig megköszönte a meleg fogadtatást. Beszélt arról, hogy nehéz fizikai munkát végeznek az iparostanulók és emellett ráérnek még a szellemi munkára. Beszélt még az ének jelentőségéről és kérte a falu székelységét, hogy ők is alakítsanak énekkart. Műsor után tánc volt és azután autót hazajöttek a növendékek Marosvásárhelyre.

SPORTVILAG

*

Az Universitatea 4:3-ra verte a KAC-ot az első bajnoki vízipóló mérkőzésen

(Cluj-Kolozsvár, július 19. Saját tud.) Csütörtök délután zajlott le a kolozsvári kerület első bajnoki vízipólómérkőzése. Sorsolás alapján a Kolozsvári AC és az Universitatea csapatai kerültek össze és a mérkőzést a jobb összjátékkal rendelkező egyetemisták 3:1 (félidő után) 4:3 arányban megnyerték. Az egyetemiek — bár két válogatott játékosuk helyett tartalékokat szerepeltettek — egészséges kombinációikkal állandó veszélyt jelentettek és szinte minden egyes emberük a tőle telhető legjobbat nyújtotta. Góllövők Giurgiu (2) egyben a csapat legjobb embere, Körmeny és Bilkey voltak. Rajtuk kívül még Beneze nyújtott jó teljesítményt. Ezzel szemben a KAC csapatában még gyenge az összjáték. Hogy vereségük nem volt nagyobb, vagy hogy némi szerencsével éppen ki is egyenlíthettek volna, szinte egyedül kiváló csatárunknak, Orosznak köszönhető, aki mindenütt ott volt és kitűnő játéka 3 gólt szerzett. Mellette figyelemre méltó munkát végzett Horácsok, a KAC kitűnő uszója, akinek ez volt a vízipóló debüje és aki máris elárulta, hogy ebben a sportágban sem lesz az utolsók között. A védelemben a kapus Belle és egyedül Török nyújtottak valamiesket, a többiek össze-vissza uszáltak. Általában mindkét oldalon a kiabálás volt a vezérmotívum az első vízipóló bajnoki mérkőzésnek. A folytonos reklamálás aztán idegessé tette a kitűnő Selicianu bírót is, aki aztán „ültre” tette szárazra a játékosokat. Ám semmiesetre sem irhatjuk objektivitása rovására, hogy kissé sürri fűtvei és az ezeket követő ítéletei tulajdonképpen a KAC-ot sújtották.

Tévedni Salamon király is tévedett, pedig ő öregebb volt és a legigazabb bíró címet és jelleget nyerte el anno dacumal. Feltétlenül jól tette, hogy szinte másodpercenként az uszók közé tütyent, mert ha a fegyelmeztetlenül viselkedő játékosokat szabadjárá engedte, úgy most egy tengeri ütközetről kellene beszámoljunk.

Remélhetőleg a pénteki Haggibbor-KAC mérkőzést már hangfogóval fogják ifjaink végigjátszani.

Utolérték Rademacher világrekordját. Párisból jelentik: Csiruta japán gyorsúszó tréning közben utolérte Rademacher világbajnok rekordját. Csirutának sikerült 200 méteres távon 2 p. 47 mp. 4" időt uszni.

NYARALÁSAT

gyönyörű fenyvesek közötti magaslaton, 10 holdas parkírozott kastélyban. Kolozsvártól 11 kilométer távolságra, klimatikus helyen töltheti. Kitűnő forrásvíz, jó házi koszt, savó és lejkura, szép erdős kiránduló helyek, hideg és meleg fürdő áll a nyaralók rendelkezésére.

Naponta ötszöri étkezés és lakás 200 lej

Kozák István birtokos, Suciag.

Bővebb felvilágosítás a „Lloyd Express” hirdetési vállalatnál kapható Cluj, Str. Radu 9. Telefon: 14-55.